

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קע"א, פרשת כי תצא תשפ"ב

שלחן שבת עם האור החיים

רמז נפלא על מלחמת היצר בפרשת סורר ומורה

משל למה הדבר דומה, למלך השולט על מדינה גדולה, ויושב בארמונו המפאר שבעיר הבירה, וארע ששני השומרים המפקדים על הכניסה הראשית אל הארמון גנבו מאחד האנשים במדינה ממון רב; אותו אדם רוצה לבוא לפני המלך כדי לצעק לפניו שיחייב אותם להחזיר לו, אך הדבר ברור שאין לו אפשרות כלל להגיע לפני המלך, משום שהכניסה היא רק דרך שני השומרים הללו, והם ודאי לא יתנו לו להכנס.

כך גם יצר הרע - כיון שהניח לו האדם להיכנס בתוכו, הרי הוא יושב על מפתחי הלב, וכשהוא רואה איזה צד קדושה והתעוררות המתקרב אל האדם, הוא נועל את הלב כדי שלא יוכל להיכנס אל לב האדם ולהחזירו בתשובה.

זהו שנאמר: 'כי יהיה לאיש בן סורר ומורה' - הוא רמז לבן סורר ומורה שבתוך לבו של האיש, והוא היצר הרע, על ידי זה נעשה האיש 'איננו שומע', 'איננו פרושו שאינו קים כלל, והינו משום שהוא כחרש על ידי היצר הרע השולט בו ומונע ממנו כל אפשרות של שמיעה.

אביו ואמו הרוחניים

הענין השני שמרמזת התורה באמרה: 'איננו שמע בקול אביו' - אם רואים בן שאינו שמע בקול אביו ובקול אמו, ידעו ששורש הדבר הוא מפני שבתחלה לא שמע הילד בקול ה' ובקול חכמים שהם אביו ואמו הרוחניים של כל אדם מישראל, כפי שנאמר (משלי א, ח): 'שמע בני מוסר אביך ואל תפוש תורת אמהך' - 'מוסר אביו' הכונה לתורת ה' שנמסרה למשה בכתב ובעל פה, ו'תורת אמהך' הכונה לחכמים (רש"י שם), ומחמת רחמי ההורים על הילד, שלא יסרו אותו ללכת בדרך ה' והניחו לו לעשות כרצונו, סופו שגם איננו שומע בקול אביו ואמו הגשמיים.

זוהי כוונת התורה בפסוק זה - 'פי יהיה לאיש בן סורר ומורה', דע ש'איננו שמע בקול אביו ובקול אמו' הרוחניים. לכך אמרה התורה 'בקול אביו' ולא אמרה: 'איננו שמע בקולו' של האיש הנזכר קדם, לפי שעתה אין מדבר על אותו האב הגשמי אלא על האב הרוחני. דבר זה גורם שלאחר מכן - 'ויסרו אתו ולא ישמע אליהם', שגם איננו מוכן לשמע בקול אביו ואמו הגשמיים.

פי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול אמו ויסרו אתו ולא ישמע אליהם (כא, יח).

פרשה זו עוסקת בנער בגיל שלוש עשרה שנים אשר הוא סורר ומורה, זולל וסובא, ומצוה התורה להרגו בסקילה מפני שירדה לסוף דרכיו של נער זה, שיבוא לידי רציחה. בפסוק הראשון כופלת התורה ומדגישה שהיסוד והשרש של התנהגותו התאוותנית של אותו הנער הוא מה שאינו שומע בקול אביו ואמו, כפי שאמרה: 'איננו שמע בקול אביו ובקול אמו', וחזרה ואמרה: 'ולא ישמע אליהם', וכן לאחר מכן - כשאביו ואמו מוציאים אותו אל שער העיר ואל הזקנים - הם אומרים: 'איננו שמע בקולנו'.

'איננו שמע בקול אביו' ולא 'אינו שומע בקולו'

יש להעיר שני דקדוקים בלשון הפסוק: 'איננו שמע בקול אביו ובקול אמו': א. מדוע נקטה התורה לשון 'איננו' בשתי נוני"ם, ולא אמרה 'אינו' שומע בקולנו, בנו"ן אחת, והלא כל אות ואות שבתורה נכתבה בדקדוק רב ללמדנו דבר מה; ב. מדוע נכתב: 'איננו שמע בקול אביו', והלא הפסוק כבר הזכיר את האב, כפי שנאמר: 'פי יהיה לאיש בן סורר ומורה', ואם כן היתה התורה יכולה לכתב 'איננו שמע בקולו ובקול האם'. נראה לפרש שכונת התורה בשני הדקדוקים הללו ללמדנו בדרך רמז שני ענינים:

יצר הרע מונע השמיעה

הענין הראשון הוא, שכשהאדם הולך אחר יצרו הרע ונותן לו מקום בלבו, הרי הוא גורם על ידי זה שנסתמות עיניו מראות ונאטמות אזניו משמע דברי מוסר ואמת; אם עד עתה - בכל פעם שבא היצר לשכנעו לחטא, היה עומד כנגדו יצרו הטוב ומשכנעו לבחר בטוב, והיו דברי מוסר ומחשבות טובות נכנסות בלבו ועומדות כנגד היצר הרע, עתה שהוא הולך אחר יצרו הרע ונותן לו מקום בתוכו, שוב אין המחשבות הטובות ודברי המוסר נכנסים ללבו, והרי הוא כחרש שאינו שומע וכעור שאינו רואה.

גם אתם זכיתם לישועה בזכות רבנו האור החיים הקדוש?

כתבו לנו לפקס: 077-4702681

או למייל המערכת p0774702681@gmail.com

סייעתא דשמיא בבנייה בזכות האור החיים הק'

ניגשתי לעמדת הנרות שהיתה במקום, והדלקתי נר וביקשתי מהאור החיים הקדוש שאני חייב לסיים את הבניה וקיבלתי על עצמי להחזיק כולל של עשרה אברכים שילמדו בספרו אור החיים הקדוש. כמה ימים לאחר מכן העורך דין התקשר אלי פתאום ואומר לי תשמע, אתה יכול לסיים את הבניה תוך שבועיים??? שאלתי אותו למה אתה שואל, הוא אומר לי תשמע הפקח טס לתאילנד לשבועיים ואם תבנה ותאכלס כבר דיירים, העירייה לא יכולה להרוס לך את הבית, ואם במהלך השבועיים האלו מישו מהדיירים יתלונן לא יהיה מי שיבוא, כי הפקח לא בארץ, ותדע לך שבנוסף לזה היועץ המשפטי של העירייה פוטר מתפקידו וממילא הטיפול בתיק שלך מוקפא כרגע.

ידעתי שרבינו האור החיים הקדוש פעל בשמים עבורי, מיד נכנסנו למרתון של עבודה, כל בעלי המקצוע עבדו בעת ובעונה אחת. ויום ראשון שבועיים אחרי השיחה עם העורך דין הדירות כבר היו צבועות ושטופות, הקבלן שעד אז לא ידע מי זה האור החיים, פתאום כל הזמן הוא אומר לי בזכות האור החיים הקדוש הולך טוב וילך יותר טוב, ראיתי בחוש שמה שביקשתי מהצדיק בנושא הבניה, הצדיק פעל במיידית ובהשגחה מדוקדקת, גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם.

[הבהרת המערכת: אין בפרסום הסיפור משום נקיטת צד, לגבי בנייה ללא אישורים וכו'. רק הבאנו את המכתב ככתבו וכלשונו].

אשתף את קוראי העלון בסייעתא דשמיא שליוותה אותי בבניה שבגיתי בזכות האור החיים הקדוש.

ה' זיכה אותי וקניתי באחד מהישובים המתפתחים (-מהר יחסית) דירה בקומה הגבוהה ביותר בבנין, ומה שבעיקר שכנע אותי לקנות את הדירה, זה שיש לדירה גג בטאבו, ולכאורה אין שום הפרעה למישהו מהדיירים אם אני בונה על הגג, כי הגג שייך לדירה שלי.

וברוך ה' בתקופת הקיץ התחלתי בבניה, לקחתי קבלן יהודי, שידע שאין לי אישורי בניה, אבל אמרתי לו בזכות האור החיים הקדוש הכל יהיה בסדר. ולצערי ישנם צרי עין שהלכו להלשין בעירייה, הגיע צו הפסקת עבודה ולמרות זאת המשכנו בבניה, ואז הגיע הצו השני ועדיין המשכנו בבניה עד שזה עבר לטיפול המשפטי של העירייה וכאן הבנתי שאני בבעיה הפסקתי את הבניה ולקחתי עורך דין כדי שיטפל וינסה לסדר את הענין מול העירייה.

העירייה נכנסה לשביתה והיו לנו שבועיים שהיה אפשר להמשיך ולבנות, בשבועיים הרמנו שלד וראינו ישועות כל הזמן במשך הבניה, עם כל זה העורך דין אמר שאי אפשר להמשיך את הבניה, וצריך להפסיק ואכן הפסקנו.

הגיע יום ההילולא של אור החיים הקדוש והשתתפתי בהילולא מרכזית שנערכה לזכרו, ושמעתי שמדברים בשבח אור החיים הקדוש,

עמד בניסיון בזכות קביעות שיעור אור החיים הק'

יחד עם בני החבורה בלימוד 'אור החיים' הק', אם אקרא את העיתון לא יהיה לי פרצוף להגיע לשיעור ב'אור החיים' הק' עם החברים, ואם לא אבוא כולם ידאגו ושאלו עלי, ומה אענה להם? ולכן העדפתי שלא לקרוא!"

סיפר פעם כ"ק אדמו"ר ה'נתיבות שלום', שלפני יותר מיובל שנים היה אברך שהיה לו ניסיון אם לקרוא עיתון חילוני של פעם שהיה שונה בתכלית מהיום... שאלו הרבי: "ואיך עמדת בניסיון?", והשיב בכנות: "יש לנו שיעור בליל שישי

בְּאוֹר הַהֵלְכָה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

בענין בעוון נדרים מתה אשתו של אדם

בכמה אופנים דברי הזוה"ק שלא היא סתירה מגמ' ראש השנה הנ"ל. ונציין ב' תירוצים.

א) יתכן שיעקב נענש במיתת אשתו אף שדרשו: "והיה בך חטא ולא באשתך חטא", משום שהקב"ה מדקדק עם צדיקים כחוט השערה. ולכן אף שאדם רגיל לא נענש על איחור נדרו, בכל זאת יעקב לגודל צדקותו ורום מעלתו נענש על זה.

דוגמא ליסוד זה מצאנו בגמרא במסכת בבא קמא (דף נ, א), במעשה על רבי נחוניא שהיה חופר שיחין לצורך עולי הרגלים, שיהיה להם מים. ואף שכל אדם החופר בור ומוסרו לרבים, פטור, בכל זאת נענש רבי נחוניא ומת בנו בצמא, משום שהקב"ה מדקדק עם צדיקים כחוט השערה.

ב) תירוץ נוסף הביא בספר הנ"ל דהנה ידוע, כי השטן מקטרג בשעת הסכנה. ואם כן, אף שאין אשתו של אדם מתה בגלל חטא איחור תשלום נדר, זה דוקא אם אין היא צריכה הצלה, אבל בשעת לידתה הנמצאת בסכנה וצריכה רחמי שמים והצלה, שוב החטא של איחור הנדר מקטרג, וגורם שלא יהיה לה הצלה.

ומהטעם הזה מתה דוקא רחל, ולא לאה שהיתה גם אשתו של יעקב, כיון שרחל היתה בעת לידתה בשעת סכנה, ובגלל חטאו של יעקב באיחור תשלום נדרו לא היה לה מציל ומתה ע"כ.

וְהָיָה בְּךָ חֵטָא וְגו' (טו, ט). כתב רבינו האור החיים הק' וזה לשונו: "פירוש על דרך אומרם ז"ל (שבת ל"ב ב) בעוון נדרים מתים אשתו ובניו של אדם ע"כ, והוא אומרו והיה בך חטא לשון חסרון שעל ידי איחור הנדר יחסר ממנו אשתו שהיא כגופו או זרעו שהוא גם כן חלק ממנו".

והקשו האחרונים (ראה במנחת חנוך בקו' קומץ מנחה מצוה תקעה) מגמ' בראש השנה (ו, ב) "בן עזאי אומר: אתו מה תלמוד לומר? לפי שנאמר לא תאחר לשלמו, שומע אני אף מאחר נדרו בכל ירצה, תלמוד לומר אותו - אותו בלא ירצה, ואין מאחר נדרו בלא ירצה. אלא: בך חטא, ולא באשתך חטא".

הרי מבואר דאין חטא דנדר פוגע באשתו של האדם. ובחידושי השפת אמת (בראש השנה שם) כתב, דהוא מחלוקת הסוגיות אי בעוון נדרים אשתו של אדם מתה. דבשבת ל"ב ע"ב מבואר להדיא דר' נתן ס"ל דבעוון נדרים אשתו של אדם מתה, ודלא כבן עזאי בר"ה שם.

ובזה מיישב מה דאיתא בזוה"ק (ח"א קע"ה ע"א) דאמר השי"ת ליעקב אבינו ע"ה, שכיון שאיחר את קיום הנדר שנדר, מתה אשתו רחל ע"כ. וכ"ה במדרש (ויק"ר לו, א), וי"ל דהזוה"ק קאי כהאי מ"ד בשבת.

בספר מרפסין איגרא (פר' וישלח ע' רלו - ז) כותב ליישב

חידה שבועית:

מה מבאר רבינו האוה"ח הק', מה גרם לבן סורר ומורה ש'איננו ש'מע בקול אָביו'?

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com

או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבירש הגליון.

בין שולחי התשובות תערך הגרלה על הספר 'באור החיים'.

פרקי חיים ותולדות איש האלוקים, רבינו האור החיים' זי"ע. עם איורים, תמונות ומסמכים נדירים, השופכים אור על חיי רבינו ומאורעות התקופה.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים' זי"ע. חידושים והנהגות להלכה קטעים מותאמים לענייניו של יום על פי סדר השנה. דברי הדרכה ומוסר מעשיות מחיי והלימות רבינו אור החיים. מצוות מותר"ג במשנת רבינו מדור שבחי חיים.

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בתנ"יות הספרים המובחרות

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

יפת תואר מוצאת חן גם בלי קשויים, אבל ככה לכל הפחות הקשויים מוסיפים חן, ועל כן אנשים כמונו אשר מכף רגל ועד ראש וכו' ועינים להם ולא יראו ואז כל הגוף צריך בדיקה, ועל כן צריך להתקשט, לקבע בכל יום פרשה חמש עם רש"י, ואם אפשר גם אור החיים, איזהו קפיטל [פרק] נביאים וכתובים, משניות, גמרא פשוט, זהר הקדוש, ספרי רבותינו הקדושים, מהר"ל, יסוד העבודה וכדומה, שלחן ערוך ארח חיים - כל שעורים אלו לקנוח סעדה כלומר במהירות, וכל זמן שלומדים יהיה למוד בעמק התורה בעיון.

(נחל איתן סלאנים עמ' לה)

שיעור בפרשה עם פרושו של רבנו יפעל הרבה לטובה ולברכה

וזאת העצה היעוצה אשר יקבע זמן מוגבל בשבת קודש וביום א' עת קבוע אשר יגיד פרשה חומש עם פירוש רש"י ברבים, ובאמרו הפרשה חומש (הנה לאחר אשר מתחלה יכין את עצמו לזה שילמד בעצמו היטיב פרוש רש"י אור החיים באר מים חיים ופנים יפות והמדרש רבה שעל הפרשה ההיא, הרי יוכל לבאר זאת בעל פה, באמרו ברבים הפרשה) ידבר על לבם בחיבת התורה ובקיום המצות, והיה אם גם יהיו רק שנים ושלשה השומעים את אשר ילמד הוא טוב מאד, ובפרט כאשר יהיו חמשה או יותר יהיה זה לו לשמחה גדולה. ומזמן לזמן יגדל מספר הלומדים, וזה יפעל הרבה לטובה ולברכה. (אגרות קודש האדמור מוהרי"צ ז"ע)

לטהר הנשמה ללמד 'אור החיים'

הרה"ק רבי אברהם מסלאנים ז"ע כותב במכתב הדרכה והנהגה בדרכי לימוד התורה. א. חומש לומדים ביום, או בלילה רק אחרי חצות לילה, חוץ מליל חמישי, שבת, מוצאי שבת קדש. חוק לישראל תלמד בכל יום הפרשה חמש והמוסר שבחוק, הזוהר שבחוק אלו אשר מובנים ומדברים בענינים הקרובים. ב. זוהר בכלל הנך עוד יותר מדי צעיר, אבל בכדי לטהר הנשמה במלים הקדושים תלמד "אור החיים", שצדיקו של עולם מרוזין ז"ע אמר שאור התורה שבזוהר ישנו גם באור החיים ומטהר הנשמה, אבל יותר קל להבין קצת ובמילא זה נכנס יותר אל לב ומח.

(נחל איתן סלאנים עמ' לט)

לימוד 'אור החיים' קישוט לנשמה

הרה"ק מהר"א מסלאנים ז"ע כותב במכתב הדרכה לאברך אחר נשואיו, 'וביותר יש ענין הקביעת עתים, שצריך להיות עתים שבהם לא לבטל בשום אופן, וכן טוב לקבע שעורים, בזהר הקדוש קוראים לתנ"ך כ"ד קשויי כלה, והנה כשהכלה

לכשיבוא המשיח יהיה ראש ישיבה במתיבתא דרקייעא

כשנה וחצי לפני פטירתו של הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין ז"ע, עלה כמנהגו בכל שנה לציונו של רבנו ביום ההלולא ט"ו בתמוז, למקרביו שנתלו אליו אז אמר, כי צריכים היו לסלל כביש עד הציון בכדי למעט את הטרח שבהגעה אליו, לחש אי מי מן הנלוים אליו, "יעזר ה' יתברך ויבוא כבר המשיח" בהתכוונו שבכך תמנע ההליכה הקשה, הרבי מהוסיאטין על אף שקשתה עליו השמיעה לעת כזאת בזקנותו והגם שלא הופנו הדברים אליו, הביט בפניו ואמר לו "מה אמרת, שמישיח יבוא? כשמישיח יבוא אזי הוא (-רבנו) יהיה ראש הישיבה במתיבתא דרקייעא וימשיכו ללכת אליו!".

(נר ישראל, רוזין ח"ג עמ' 60)

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש יוצאין מכון 'אור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

אז איך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 09-3750181

מקיימים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר יקבל ב"ה שי מיוחד.

שימו לב למסמך החדש

חייגו: 073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחוברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333